

2022 in beeld

2022 stond in het teken van het 425-jarig bestaan van de Douane. Dat is in het museum gevierd met vele activiteiten, mooie tentoonstellingen en de realisatie van de 'Douane Experience', die met spectaculaire projecties de rijke geschiedenis van de Douane tot leven brengt.

Andere hoogtepunten waren de toetreding van het museum tot het netwerk van de Canon van Nederland, met maar liefst drie collectiestukken en de twee tijdelijke tentoonstellingen.

De tentoonstelling 'FIOD-Fraudebestrijding' is wegens succes tweemaal verlengd. Veel bezoekers hebben hun beleving in de escaperooms enthousiast gedeeld op social media. De tentoonstelling 'Belast Koloniaal Verleden' vormde voor het museum het startpunt voor een inclusievere presentatie van de collectie.

Veel kijk- en leesplezier met deze terugblik op 2022 en vergeet vooral niet een kijkje te nemen op onze website www.bdmuseum.nl voor alles wat er nu te zien en te doen is. U bent van harte welkom aan de Parklaan!

JANUARI

Eerste bezoekers van het jaar
Het museumjaar begon op 26 januari, toen onze deuren weer open mochten na de derde en laatste Corona lockdown. De eerste bezoekers werden die dag verwelkomd met ons nieuwe museumtasje, gevuld met een blik 'zwart geld' en het boek 'Gekke geurtjes'. In de eerste week van de heropening hadden we ook onze eerste schoolgroep weer in huis.

Viering Internationale Douane Dag

Het eerste Douane-feestje werd gevierd op de internationale dag van de Douane, een middag vol activiteiten en presentaties over het werk van speurhonden en speurhondengeleiders. Oud-douanier Leon Warnies, bekend van zijn altijd goedbezochte Douanesprekuren in het museum, vertelde over zijn avonturen als speurhondengeleider op Schiphol, waar hij begin jaren '70 is begonnen. Kinderen konden ook zelf hun speurneuses testen.

FEBRUARI

'Douane Sport' Kids rondleidingen

Tijdens de looptijd van 'Douane Sport' zijn speciale Kids-rondleidingen georganiseerd. Kinderen in de leeftijd van 8-12 jaar kregen een sportieve tour langs alle douane onderdelen in het museum. De kleine tentoonstelling 'Douane Sport' gaf een kijkje in de lange traditie van sportbeoefening, trainingen en jaarlijkse vaardigheidsproeven van de Douane.

MAART

'Tussen Poen & platzak' online

De Week van het Geld was tevens de laatste week van 'Tussen Poen & Platzak', een tentoonstelling vol portemonnees met een verhaal. Bekende en minder bekende mensen deelden hun ervaringen over omgaan met geld, vanuit een heel persoonlijk perspectief. Alle inspirerende verhalen achter de portemonnees zijn online gezet en nu nog te bekijken op onze website (zie tentoonstellingen archief).

APRIL

Plaatsing raamkunstwerk

Kunstenaar Martinus Papilaja heeft speciaal voor de tentoonstelling 'Belast Koloniaal Verleden' een raamkunstwerk gemaakt. Dit kunstwerk is gefinancierd door de Stichting Vrienden van het Belasting & Douane Museum.

Nationale Museumweek

Een opiumpijp stond deze week in de schijnwerpers, aansluitend op het thema 'Open je wereld'. Tijdens een lunchlezing ging onze conservator in op het gebruik van dit geestverruimende middel en het monopolie dat de Nederlandse overheid had op de opiumhandel in Oost-Indië, vanaf de VOC tijd.

Opening 'Belast Koloniaal Verleden'

Op 21 april jl. heeft Carlos Gonçalves, voorzitter van de inmiddels opgeheven Rotterdamse Raad voor Kunst & Cultuur, de tentoonstelling 'Belast Koloniaal Verleden' geopend. Bij deze tentoonstelling stonden de koloniale belastingssystemen in de Nederlandse geschiedenis centraal, met aandacht voor de onderdrukking, uitbuiting en slavernij die hiermee gepaard gingen.

MEI

Herdenkplek Douane

In een jaar vol vieringen hebben we ook herdacht. Met twee gedenkplaten is er in het museum een plek gecreëerd om te bezinnen, stil te staan bij de douaniers die tijdens hun dienst het leven lieten. Het kunstwerk is ter nagedachtenis aan de collega's Dyon de Jong, Jan Goemans en Jan Holm.

JUNI

Podcast 'Lammie, de hasjkotter'

Het museum heeft meegewerkt aan de podcast van Rik Bouman over wat wel 'de smokkeltocht der smokkeltochten' wordt genoemd. Een dikke brok hasj uit het ruim van dit schip is op onze smokkelafdeling te zien. Ook filmbeelden van de achtervolgingsactie, met verslag van de destijds ook aanwezige douaniers.

Zomereditie Museumnacht

De mussen vielen bijna dood van het dak, maar onder het dak van het museum stonden bezoekers in de rij om fraudecases in de FIOD escaperooms op te lossen. Voor de deur komen een kijkje nemen in de FIOD-bus, uitgerust met verhoorkamer en al. In de tuin waren demonstraties van twee geldspeurhonden. Ook de vossenjacht naar de geldezels en de 'cheatah' viel bijzonder in de smaak. De teller stond aan het einde van de avond op 559.

Museum op locatie

Op de dag van de Rotterdamse geschiedenis vierde het Historisch Genootschap Rotterdam zijn 75-jarig bestaan. Het museum was erbij met een marktkraam in de wandelgangen in de Laurenskerk. Van de vele mensen die onze kraam bezochten zagen we er de volgende dag al enkelen in het museum.

Lezing & rondleiding Maarten Manse

Historicus Maarten Manse gaf in een lezing over belastingheffing en dwangarbeid in Nederlands-Indië een kijkje achter de schermen van ons belast koloniaal verleden. Ook werd een gezamenlijk bezoek gebracht aan de tentoonstelling 'Belast Koloniaal Verleden'.

JULI

Vlog 'Belast Koloniaal Verleden'

In opdracht van de Stichting Musea Bekennen Kleur hebben de Cultuurvloggers van 'Shot of Culture' gefilmd bij de tentoonstelling 'Belast Koloniaal Verleden'. Hun ervaringen waren te bekijken via onze website.

Zomerpret aan de Parklaan

Kinderen konden met het Jeugd Vakantie Paspoort tijdens de zomervakantie volop genieten van veel activiteiten. De twee Doerakjes hebben overuren gedraaid om alle jonge bezoekers een HONdleiding te kunnen geven. Ook kregen zij een knutselpakket mee om thuis een eigen Doerak-trekhand te kunnen maken.

Parel uit het depot

Tijdens de zomermaanden werd een stukje Douane geschiedenis verteld aan de hand van diverse schilderijen met taferelen over heffing van accijnzen, grensbewaking en tegengaan van smokkel. Hiervoor is het schilderij 'Havengezicht te Dorðrecht' van Dirk Kuipers uit het depot gehaald. Dit imposante doek heeft nu een vaste plek in het museum.

Informeel bezoek

Staatssecretaris Marnix van Rij van Financiën (Fiscaliteit en Belastingdienst) bezocht met zijn vrouw het museum. Ook de directeur-generaal Belastingdienst sloot aan.

AUGUSTUS

Op ontdekkingsreis

Veel kinderen zijn tijdens de zomervakantie op ontdekkingsreis geweest door de vaste expositie van het museum. De speurtocht, met uiteenlopende opdrachten, biedt gezinnen een leuke en leerzame ervaring.

SEPTEMBER

Schoolbezoek

In de schoolweek van de Wereld Haven Dagen zijn speciale lessen gegeven door echte douaniers. 11 scholen hebben deze lessen gevolgd. In totaal hebben we dit jaar 142 schoolgroepen op bezoek gehad. Van ons aanbod aan museumlessen waren de lesprogramma's 'Veilige Haven' en 'Betrap!' het meest populair.

Open Monumentendagen 2022

Tijdens de Open Monumentendagen waren onze monumentale panden aan de Parklaan 14-16 gratis te bezoeken. Over hoe de twee voormalige woonhuizen aan de Parklaan hun functie inruilden voor dat van een museum, werd tijdens de gratis rondleiding verteld.

Toetreding tot Canon van Nederland

Precies op Prinsjesdag 2022 is het museum toetreden tot het netwerk van de Canon van Nederland, met het allereerste Prinsjesdagkoffertje als een van de drie sleutelstukken. In 1946 is dit koffertje door minister Liefthoek aangeschaft om de eerste naoorlogse begroting in stijl aan te kunnen bieden. Andere sleutelstukken zijn: het beeld van de Indonesische belastingambtenaar, dat symbool staat voor ons belast koloniaal verleden en de douanier-nachtmantel, die het verhaal vertelt van de botersmokkel tussen Nederland en België in de jaren '50/'60.

OKTOBER

Weekend van de Wetenschap

Tijdens het drukbezochte Weekend van de Wetenschap stond het museum bol van de douaneactiviteiten. Specialisten van het VGEM-team (Veiligheid, Gezondheid Economie en Milieu), onderzoekers van het Douanelaboratorium en speurhondendemonstraties gaven de bezoekers een unieke kijk in de wereld van de Douane. Het was ook het laatste weekend van de FIOD tentoonstelling.

Maand van de Geschiedenis

Michiel Adriaanszoon de Ruyter speelde bij ons de hoofdrol in de Maand van de Geschiedenis. In ons museumcafé kon het Michiel de Ruyter-spel gespeeld worden. Bezoekers werden getraakteerd op een boeiende en humorvolle lezing van Frits de Ruyter de Wildt, 12e generatie nazaat van de Ruyter. Hij gaf een inkijkje in het familieleven en dook in de financiën van zijn voorvader. Kinderen konden zich zelf tot admiraal knutselen.

NOVEMBER

DG Douane opent 'Dierbare Goederen'

De directeur-generaal Douane, Nanette van Schelven, heeft op 30 november de confronterende tentoonstelling 'Dierbare goederen' geopend, in het bijzijn van de makers, bruikkleen-

gevers, Douane Nederland, betrokken partners en organisaties als het Wereld Natuurfonds en de stichting No Wildlife Crime. De DG Douane onderstreepte in haar openingspeech het belang van het douanewerk in de strijd tegen illegale handel in beschermde dieren.

Workshops Net Echt!

Gedurende de looptijd van de tentoonstelling worden er workshops 'Net Echt!' georganiseerd, waar kinderen mooie varianten van beschermde dieren kunnen knutselen. De eerste waren eind 2022: Een zelfgemaakt stuk koraal, een slangenhuid of een kleurrijk beschilderde vlinder voor aan de muur in plaats van een opgeprikt doodgemaakt exemplaar, die online verkocht worden.

DECEMBER

Vriendendag

Gezellig druk was het bij de Vriendendag. De conservator gaf een rondleiding in het museum langs de smokkelafdeling, de tentoonstelling Dierbare goederen en de Vrienden kregen een voorproefje te zien van de 'Douane Experience'.

'Douane Experience'

Het feestjaar van de jubilerende Douane werd afgesloten met de start van een nieuwe audiovisuele presentatie in de vaste presentatie van het museum: de 'Douane Experience'. Met spectaculaire projecties zijn ruim vier eeuwen douanegeschiedenis tot leven gebracht en beleef je de ontwikkeling van de Douane vanaf eind 16e eeuw tot nu. De audiovisuele toer voert je langs historische mijlpalen en grensverleggende gebeurtenissen, die van invloed zijn (gewest) op de douane organisatie en het douanewerk.

'Havengezicht te Dordrecht', Dirk Kuipers (ca. 1760)
Dit imposante doek laat een tafereel zien aan de kade in Dordrecht. Centraal op het schilderij neemt een ambtenaar van de dienst Convoeien & Licenten, de voorloper van de Douane, een monster uit een wijnvat. Voor het bepalen van het invoerrecht en de accijns was het nodig het alcoholpercentage en de inhoud van de vaten te meten. Het schilderij is in 2022 gerestaureerd op kosten van de Vrienden Stichting.

Benieuwd naar de tentoonstellingen en activiteiten die in 2023 op het programma staan? Of meer weten over de vaste presentatie en collectie? Kijk op de website. Je kunt ook op de hoogte blijven door je op te geven voor de digitale nieuwsbrief. Ook dat kan via de website.

www.bdmuseum.nl